

Regeringskansliet
Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Riksarkivets yttrande över departementspromemorian En registerlag för Myndigheten för vård- och omsorgsanalys (Ds 2023:10)

Riksarkivet har synpunkter på promemorians förslag beträffande återkallat samtycke, vilka behandlas i följande avsnitt. I övrigt har Riksarkivet inte några synpunkter på förslagen i promemorian.

Ett lämnat medgivande bör kunna återkallas (promemorians avsnitt 6.12 s. 87-89)

Riksarkivet anser att den föreslagna utformningen av 13 § andra stycket förslag till lag om behandling av personuppgifter vid Myndigheten för vård- och omsorgsanalys (lagförslaget) är otydlig och att det i den fortsatta beredningen av promemorian behöver förtydligas vilka åtgärder som ska vidtas när ett medgivande återkallas. Riksarkivet anser också att det i den bestämmelsen bör införas ett undantag från skyldigheten att upphöra med behandlingen för arkiverade uppgifter i projekt som har avslutats enligt 11 §.

Behandlingen ska upphöra

Enligt 13 § andra stycket lagförslaget ska behandlingen av personuppgifter som omfattas av ett återkallat medgivande upphöra. Den föreslagna lagen innehåller kompletterande bestämmelser till dataskyddsförordningen (se 2 § första stycket lagförslaget). I artikel 4.2 dataskyddsförordningen definieras begreppet *Behandling*. Definitionen är mycket vid och omfattar allt från radering till lagring och bearbetning. Enligt Riksarkivet medför detta en osäkerhet om vilka åtgärder som Myndigheten för vård- och omsorgsanalys enligt lagförslaget är skyldiga att vidta vid ett återkallat medgivande. I promemorian behandlas detta inte närmare, men det ligger nära till hands att anta att man avser att personuppgifterna ska raderas på samma sätt som gäller enligt dataskyddsförordningen vid ett återkallat samtycke (se art 18.1 b dataskyddsförordningen). Med nuvarande utformning av lagrummet framstår detta dock inte som tillåtet eftersom det utgör behandling av personuppgifterna. Att det är radering som avses är inte heller självklart. Den föreslagna bestämmelsen i 13 § andra stycket lagförslaget skulle i sådana fall utgöra en gallringsbestämmelse. I promemorians avsnitt 6.15

behandlas frågan om eventuella gallringsbestämmelser med slutsatsen att det inte bör införas en bestämmelse om gallring eller längsta tid för behandling av personuppgifter (se s. 97 f.).

Riksarkivet anser att det i den fortsatta beredningen av promemorian bör förtydligas vilka åtgärder som ska vidtas när ett medgivande återkallas. Om det är radering som avses bör detta tydligt framgå av lagtexten.

Undantag för uppgifter i avslutade projekt

Den föreslagna bestämmelsen om medgivande i 13 § lagförslaget utgör inte en rättslig grund för behandlingen i dataskyddsförordningens mening, utan är en integritetshöjande åtgärd för behandling som utförs med annan rättslig grund (se s. 86). Eftersom uppgifterna behandlas med stöd av annan rättslig grund än samtycke krävs det inte att uppgifterna ska raderas enligt art 17.1 b dataskyddsförordningen. Istället är arkivlagens bestämmelser tillämpliga, såvida inte avvikande bestämmelser meddelats. Behandling av personuppgifter med stöd av arkivlagens bestämmelser utgör behandling av personuppgifter för ett arkivändamål av allmänt intresse (se prop. 2017/18:105 s. 109 ff.).

Ett av de bärande syftena med att behandla personuppgifter för arkivändamål av allmänt intresse är att säkerställa samhällets behov av långsiktig informationsförsörjning som garanterar innehåll, sammanhang och äkthet. I här aktuellt sammanhang fyller det också den viktiga funktionen att säkerställa möjligheten till uppföljning och kontroll enligt 11 § lagförslaget av de analyser som Myndigheten för vård- och omsorgsanalys har genomfört. Det är därför av stor vikt att handlingar som har tagits om hand för slutlig arkivering inte gallras. Som Riksarkivet påpekat i avsnittet ovan är det oklart om den föreslagna bestämmelsen är avsedd att innefatta ett krav på radering av uppgifter vid ett återkallat medgivande. En sådan eventuell ovillkorlig rätt till radering av uppgifter som behandlas för ett arkivändamål av allmänt intresse skulle motverka syftet med varför uppgifterna behandlas och riskerar att långsiktigt undergräva arkiven.

Riksarkivet föreslår med anledning av detta att det i lagtexten införas ett undantag från skyldigheten att upphöra med behandlingen för arkiverade uppgifter i projekt som har avslutats.

Beslut i detta ärende har fattats av riksarkivarie Karin Åström Iko efter föredragning av arkivarie Johannes Smedberg. Vid den slutliga handläggningen har chefsjurist Jens Västberg deltagit.

Karin Åström Iko

Johannes Smedberg